

**Uchwała nr 73/2023
Senatu Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa**

z dnia 28 września 2023 r.

w sprawie procesu dyplomowania w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2023 poz. 742 z późn. zm.); Obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów (Dz.U. 2021 poz. 661), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on z dnia 6 marca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 496); Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego z dnia 12 września 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1791), a także §37 i §38 Regulaminu studiów Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa z siedzibą w Wałbrzychu, wprowadzonego Uchwałą nr 4/2022 Senatu Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa z 23 lutego 2022 r. i Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. tj. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1062) uchwała się, co następuje:

§ 1

Zakres procesu dyplomowania

1. Proces dyplomowania, zgodnie z programami studiów dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa z siedzibą w Wałbrzychu, obejmuje:
 - 1) nie mniej niż dwusemestralne seminarium dyplomowe,
 - 2) pracę dyplomową i/lub egzamin praktyczny,
 - 3) przygotowanie do egzaminu dyplomowego i/lub egzaminu praktycznego,

- 4) ustny egzamin dyplomowy.
2. Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do ustnego egzaminu dyplomowego oszacowane jest na: 10 pkt. ECTS dla studiów licencjackich, 15 pkt. ECTS dla studiów inżynierskich i 20 pkt. ECTS dla studiów drugiego stopnia.

§ 2

Seminarium dyplomowe

1. Informacje o celach i treściach programowych, zakładanych efektach uczenia się (w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), sposobach weryfikacji efektów uczenia się, zalecanej literaturze oraz o nakładzie pracy studenta (pkt. ECTS) zawarte są w kartach przedmiotów, które są prowadzone w formie seminariów.
2. Student, zaliczając seminarium:
 - 1) pozyskuje i wykorzystuje w pracy informacje z różnych źródeł, w tym obcojęzycznych;
 - 2) posługuje się specjalistycznym językiem, stosując terminologię, właściwą dla danej dziedziny/dyscypliny naukowej;
 - 3) omawia problemy badawcze pracy, metodologię badań, przedstawia i dyskutuje wyniki, formułuje i uzasadnia wnioski;
 - 4) w formie drukowanej przygotowuje i prezentuje pracę dyplomową przestrzegając praw autorskich (§ 4 i 5);
 - 5) opracowuje pracę dyplomową według zasad merytorycznych oraz z uwzględnieniem zasad ich formalnej (technicznej) strony; poprawnie zestawia bibliografię i przypisy;
 - 6) prezentuje wyniki badań własnych.

§ 3

Praca dyplomowa

1. W zależności od poziomu i kierunku studiów student przygotowuje indywidualnie pracę licencjacką, inżynierską lub magisterską, zwaną pracą dyplomową, która ma charakter praktyczny, poznawczy, aplikacyjny, empiryczny (proste zadanie badawcze), kazuistyczny, a w uzasadnionych przypadkach (nowotarskie ujęcie) może mieć charakter teoretyczny.

2. Problematyka pracy dyplomowej jest ustalona, nie później niż na rok przed planowanym końcem studiów i pozostaje w ścisłym związku z dziedzinami/dyscyplinami nauk, do których odnoszą się kierunkowe efekty uczenia się.
3. Tematy prac dyplomowych, na wniosek dyrektora instytutu, zatwierdzone są przez Senat Uczelni do końca grudnia (studia I stopnia – 7 semestrów) i do końca maja (studia I stopnia – 6 semestrów i studia II stopnia – 3 semestry lub 4 semestry).
4. Student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem opiekuna pracy (promotora), zatrudnionego w Uczelni i posiadającego, co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku pracy o charakterze aplikacyjnym i kazuistycznym dopuszcza się promotora z tytułem zawodowym magistra (dotyczy studiów pierwszego stopnia). Promotora, wybiera się spośród nauczycieli akademickich, wskazanych przez dyrektora instytutu, nie później jednak niż przed rozpoczęciem seminarium dyplomowego. Dopuszcza się funkcję promotora pomocniczego.
5. W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach student może wnioskować o zmianę opiekuna pracy. Decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor instytutu.

§ 4

Ocena pracy dyplomowej

1. Procedura składania i archiwizowania prac dyplomowych regulowana jest odrębnym zarządzeniem rektora w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych w Archiwum Prac Dyplomowych (APD).
2. Student zobowiązany jest złożyć elektroniczną wersję pracy dyplomowej w systemie APD pod adresami <https://apd.ans.edu.pl> lub <https://usosweb.ans.edu.pl> w zakładce Archiwum Prac Dyplomowych. Procedura rozpoczyna się najpóźniej 30 dni przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego.
3. Praca dyplomowa podlega procedurze antyplagiatowej w systemie APD, zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem Rektora w sprawie Regulaminu procedury antyplagiatowej. Za przeprowadzenie procedury oceny pracy dyplomowej antyplagiatowej odpowiada promotor.

4. Student zobowiązany jest do złożenia w sekretariacie instytutu zgodnie z komunikatem w sprawie zasad, warunków i terminów złożenia prac dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych w ostatnim semestrze studiów:
 - 1) Pracę dyplomową - dwa egzemplarze pracy w wersji drukowanej (druk dwustronny z systemu APD wraz z numerami kontrolnymi stron przydzielonymi przez system, miękka oprawa), edytowalny zapis pracy na nośniku elektronicznym (zapis pracy na płycie CD w formacie PDF, plik należy opisać [kod kierunku]-[rodzaj dyplomu]-[numer albumu studenta]-[rok egzaminu dyplomowego]. Praca w wersji elektronicznej powinna być oddana w kopercie A5 opisanej identycznie jak strona tytułowa pracy dyplomowej. Kopertę należy przytwierdzić na stałe do tylnej okładki pracy dyplomowej. Opis płyty CD: imię i nazwisko autora pracy, kierunek i forma studiów, numer albumu. Wszystkie dokumenty muszą być złożone w kartonowej teczce (wiązanej lub zamykanej na gumkę) zawierającej następujące dane: imię i nazwisko studenta, numer albumu, kierunek i forma studiów. Uwaga, w przypadku zmiany danych osobowych należy zgłosić je (poświadczony stosownym dokumentem) w DNiSS (pokój 26) najpóźniej do dnia złożenia pracy.
 - 2) Oświadczenie autora pracy – Załącznik nr 1 do Uchwały, powinno znajdować się na ostatniej stronie oprawionej pracy dyplomowej.
 - 3) Wniosek o wydanie kompletu dyplomu ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu i ich odpisami.
5. Praca dyplomowa, podlega opinii i ocenie opiekuna pracy (promotora) jak również recenzenta (wg formularza ocen – zał. 2), posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Ocena pracy dyplomowej jest jawna. Recenzja wykonywana jest w systemie APD <https://apd.ans.edu.pl> lub <https://usosweb.ans.edu.pl>.
6. Przedmiotem oceny pracy dyplomowej jest jej zawartość merytoryczna i struktura (rozwińnięcie problemu badawczego jego realizacja i dyskusja celów pracy), spójność wyводу, poprawność językowa oraz styl (który powinien być zobiiektywizowany i przejrzysty), a także uwzględnienie wymogów formalnych (przypisy, literatura, czcionka, podpisy rysunków, tabel itp.).

7. Po egzaminie dyplomowym, obroniona praca dyplomowa jest automatycznie przesyłana do Ogólnopolskiego Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (ORPPD).
8. Student zachowuje autorskie prawa majątkowe do pracy dyplomowej, z tym, że Uczelni przysługuje pierwszeństwo opublikowania pracy dyplomowej studenta. Jeżeli Uczelnia nie opublikowała pracy dyplomowej w ciągu 6 miesięcy od egzaminu dyplomowego, student, który ją przygotował, może ją opublikować. Jeśli praca zawiera wyniki badań, które są objęte tajemnicą ze względu na wymogi ochrony prawnej, publikacja pracy może nastąpić dopiero po zapewnieniu ich ochrony.
9. W przypadku przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej poza termin, o którym mowa w ust. 1, praca ta winna zostać złożona nie później niż 14 dni od terminu wskazanego w komunikacie.
10. Student, który nie złoży pracy dyplomowej w terminach określonych w ust. 1 zostaje skreślony z listy studentów.

§ 5

Ogólne wymagania formalne i edytorskie pracy dyplomowej

1. Ustala się następujące wymagania formalne i edytorskie pracy:
 - 1) strona tytułowa redagowana jest zgodnie ze wzorem (zał. 3);
 - 2) edytor tekstu Word, czcionka Aptos lub Calibri;
 - 3) wielkość czcionki podstawowej – 12 pkt, wskazana wielkość nagłówków (głównych - rozdziałów) - 14 pkt - pogrubione, wielkość nagłówków (podpunktów – podrozdziałów) – 13 pkt – pogrubione;
 - 4) tekst przygotowany do druku dwustronnego;
 - 5) marginesy stosowane w pracy: Wewnętrzny 3,5 cm, zewnętrzny 2 cm; marginesy górny i dolny 2,5 cm;
 - 6) interlinia 1.5 pkt., wyrównanie (wyjustowanie) tekstu z obu stron.
2. Edycja pracy dyplomowej (sposób cytowania, odnośniki do literatury, wykaz cytowanych prac, itp.) powinna być zgodna z przyjętymi w danej dziedzinie/dyscyplinie naukowej normami, zgodna z wewnętrznymi ustaleniami dla danego kierunku studiów.

3. Objętość pracy dyplomowej licencjackiej i inżynierskiej nie powinna być mniejsza niż 30 stron, pracy magisterskiej nie mniejsza niż 45 stron.
4. Ustala się następujące wymagania dla wersji drukowanej pracy dyplomowej:
 - 1) dwustronny wydruk komputerowy,
 - 2) format papieru: A4,
 - 3) kartki trwale złączone ze sobą, oprawa zaciskowa o twardym grzbiecie, okładki miękkie.
5. Ustala się następujące wymagania dla wersji elektronicznej pracy dyplomowej:
 - 1) Pracę pobraną z systemu APD (wersja do druku) zapisać pliku na nośniku optycznym (CD-R, DVD-R) w formacie .pdf.
 - 2) płyta powinna być podpisana w miejscu do tego przeznaczonym i oddana w kopercie A5 opisanej identycznie jak strona tytułowa pracy dyplomowej. Kopertę należy przytwierdzić na stałe do tylnej okładki pracy dyplomowej.
6. Zasady dyplomowania na poszczególnych kierunkach studiów stanowią **zał. 4**.

§ 6

Egzamin dyplomowy

1. Warunkiem dopuszczenia studenta do ustnego egzaminu dyplomowego, który odbywa się w sesji egzaminacyjnej podstawowej (poprawkowej) jest:
 - 1) uzyskanie wymaganej liczby pkt. ECTS, wskazanej w programie studiów dla danego poziomu i kierunku studiów;
 - 2) uzyskanie pozytywnego wyniku w procedurze antyplagiatowej;
 - 3) złożenie zgodnie z komunikatem w sprawie zasad, warunków i terminów złożenia prac dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych w ostatnim semestrze studiów, wymaganych dokumentów wymienionych w § 4, ust. 1 Uchwały;
 - 4) uzyskanie dwóch pozytywnych ocen pracy dyplomowej, (opiekuna pracy i recenzenta). Jeśli jedna z ocen pracy dyplomowej jest niedostateczna, o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego decyduje dyrektor instytutu, po zasięgnięciu opinii dodatkowego recenzenta;
 - 5) uregulowanie wszelkich zobowiązań, w tym materialnych, wobec Uczelni, co najmniej 14 dni przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego.

2. Każda praca dyplomowa pisemna sprawdzana jest przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) zgodnie z zasadami opisanymi w odrębnym regulaminie.
3. Student, który nie złoży w wyznaczonym terminie pracy dyplomowej nie może zaliczyć seminarium, co skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej (2,0), następnie skreśleniem z listy studentów, o ile nie złoży on stosownego podania o powtarzanie semestru.
4. Powtarzanie seminarium następuje we właściwym semestrze, tj. w tym, w którym student nie zaliczył tego przedmiotu.
5. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez dyrektora instytutu komisją w co najmniej trzyosobowym składzie. W skład komisji wchodzi promotor/przedstawiciel promotora i recenzent/przedstawiciel recenzenta. Komisji przewodniczy dyrektor instytutu lub jego zastępca lub wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. (protokół komisji z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego: **zał. 5**).
6. Na wniosek studenta lub opiekuna pracy dyplomowej (promotora) egzamin może być egzaminem otwartym; Wniosek taki należy złożyć najpóźniej 7 dni przed terminem egzaminu. Decyzję o przeprowadzeniu egzaminu otwartego podejmuje dyrektor instytutu.
7. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. W wyjątkowych przypadkach na wniosek studenta skierowany do prorektora ds. dydaktycznych i studenckich, egzamin może mieć charakter pisemny.
8. Egzamin dyplomowy może składać się z części teoretycznej i części praktycznej
9. Ocenę końcową studiów ustala się według wzoru:

$$W = x/2 + y/4 + z/4; \text{ gdzie:}$$

x – oznacza średnią arytmetyczną ocen z zaliczeń i egzaminów uzyskanych przez studenta w toku studiów z wyłączeniem egzaminu dyplomowego,

y – oznacza ocenę lub średnią arytmetyczną ocen z egzaminu dyplomowego lub z części teoretycznej egzaminu dyplomowego,

z – oznacza ocenę lub średnią ocen z pracy dyplomowej lub z części praktycznej egzaminu dyplomowego.

10. Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą:

- 1) do 3,20 – dostateczny,
- 2) od 3,21 do 3,70 – plus dostateczny,
- 3) od 3,71 do 4,20 – dobry,
- 4) od 4,21 do 4,50 – plus dobry,
- 5) od 4,51 – bardzo dobry.

11. Ocena niedostateczna z egzaminu dyplomowego lub nieusprawiedliwiona nieobecność studenta na egzaminie oznacza, że dyrektor instytutu wyznacza drugi ostateczny termin egzaminu dyplomowego w sesji poprawkowej.

12. Student, który nie przystąpił do egzaminu dyplomowego w drugim terminie wyznaczonym przez dyrektora instytutu lub otrzymał ponownie ocenę niedostateczną zostaje skreślony z listy studentów.

§ 7

Traci moc Uchwała nr 48/2022 z dnia 28 września 2022 r. w sprawie procesu dyplomowania w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa.

§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od roku akademickiego 2023/2024.

Przewodniczący Senatu
prof. dr hab. Robert Wiszniowski